

I betænkningen anfører man, at man ikke kunne anbefale generelle lovregler på området, fordi der er tale om et meget stort og indholdsmæssigt forskelligartet retsområde, som ikke hensigtsmæssigt lader sig regulere af generelle regler. Det er også fortsat regeringens opfattelse.

Det her betyder jo ikke, at der ikke gælder regler om myndighedernes adfærd i forbindelse med kontrol af borgerne. Der kan f.eks. i de enkelte love være fastsat regler om forevisning af legitimation m.v., og i øvrigt gælder også her forvaltningsrettens almindelige uskrevne principper som f.eks. princippet om proportionalitet mellem mål og middel og princippet om god forvaltningsskik. Der gælder også andre retssikkerhedsgarantier, f.eks. muligheden for at indbringe spørgsmålet om et kontrolindgrebs lovlighed over for domstolene eller Folketingets Ombudsmand.

Jeg har gjort lidt ud af de dele af forslaget, som jeg ved, at forslagsstillerne er særlig optaget af.

Til sidst nogle ganske få bemærkninger om enkelte andre elementer i forslaget. Hvis en dom f.eks. medfører pligt for det offentlige til tilbagebetaling, skal myndighederne ifølge forslaget af egen drift tilbagebetale til andre borgere i samme situation, uden at disse behøver at anlægge sag.

Hertil må jeg sige, at med hensyn til dette spørgsmål gælder der allerede almindelige forvaltnings- og formueretlige regler. De går ud på, at spørgsmålet om tilbagebetaling af egen drift beror på en konkret vurdering af en række forhold. Meningen er at opnå en rimelig balance mellem hensynet til på den ene side dem, der med urette er sket opkrævning hos, og på den anden side de administrative vanskeligheder, der er forbundet med tilbagebetalingen.

Er der f.eks. tale om bagatelagtige beløb og vil det kræve store ressourcer at finde samtlige sager frem, vil det normalt tale imod, at der af egen drift skal iværksættes tilbagebetaling. Jeg hører gerne, hvorfor der skal laves om på disse principper, der netop sigter på at skabe en rimelig balance mellem de forskellige hensyn.

Er det Venstres opfattelse – sådan forstår jeg forslaget – at forvaltningen nu skal være forpligtet til af egen drift at finde enhver tidligere sag frem, uanset hvor langt tilbage i tiden den ligger, og uanset hvor bagatelagtigt beløbet er?

Forslagsstillerne ønsker også en udvidet adgang til retshjælp. Hertil kan jeg oplyse, at

dette spørgsmål er behandlet i betænkningen om småsagsprocesser, som netop er afgivet, og som nu er til høring. Betænkningens forslag indebærer navnlig en beløbsmæssig forbedring af den advokatretshjælp, der står til rådighed for personer, som opfylder de økonomiske betingelser for fri proces. Jeg forventer at kunne fremsætte et lovforslag på grundlag af betænkningen her til foråret.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at jeg i løbet af kort tid vil bede Retsplejerådet om at overveje en generel reform af hele den civile retspleje. Her vil der bl.a. blive tale om en gennemgang af retshjælpsordninger og af spørgsmålet om borgernes muligheder for at få efterprøvet forvaltningernes afgørelser ved domstolene.

Endelig ønsker forslagsstillerne en undersøgelse af teknologiens betydning for borgernes retssikkerhed. Hertil kan jeg oplyse, at det er et spørgsmål, som regeringen er meget opmærksom på. Jeg kan bl.a. nævne, at Registerlovsudvalgets betænkning vil blive afgivet og offentliggjort snarest.

På baggrund heraf vil jeg i starten af det nye år fremsætte et forslag til en ny registerlov, der ligesom i dag vil sikre et højt beskyttelsesniveau for den enkelte. Det er altså netop et eksempel på et initiativ, som tager sigte på at yde borgerne beskyttelse over for de mulige krænkelse, som den moderne teknologi kan indebære.

Sammenfattende vil jeg på ny sige, at det er godt og nyttigt, at vi i dag kan diskutere de generelle retssikkerhedsspørgsmål, som forslaget omfatter, men af de grunde, jeg har anført, mener regeringen ikke, at man gør retssikkerheden nogen tjeneste ved at sætte det meget omfattende, tidskrævende og ressourcekrævende projekt i værk, som beslutningsforslaget lægger op til.

Borgernes retssikkerhed skal der efter vores opfattelse arbejdes målrettet, effektivt og konkret med i det daglige arbejde. Det tjener den bedst.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Der er blot en enkelt ting, jeg her i starten af debatten vil spørge ministeren om, og det er spørgsmålet om borgernes retsgaranti over for de offentlige myndigheder, for vi er ikke uenige i, at overtrædelser skal efterforskes og pådømmes. Det er en selvfølge for Venstre.